

TAAL ACTIEF 4 | HANDLEIDING | GROEP 5/6

Winterwoorden**Lesduur**

45 minuten

Lesdoelen

De kinderen leren samenstellingen die beginnen met *winter*.

Materialen

- werkblad 'Winterwoorden'

Introductie

Het werkblad 'Winterwoorden' kan door de kinderen – na een korte instructie – zelfstandig gemaakt worden. Het werkblad biedt vijftien samenstellingen aan die beginnen met *winter*. De kinderen ontdekken dat de taal rijk is aan samenstellingen met *winter* en dat elk woord – ondanks dat het steeds begint met hetzelfde woord – een unieke betekenis heeft. Je kunt het blad door de hele groep laten maken of als extra woordenschattoefening aan individuele kinderen aanbieden.

Werkwijze

- Introduceer het werkblad door te vragen: *Aan welke woorden denk je bij 'winter'?*
Schrijf die woorden in een woordweb. Waarschijnlijk komen de kinderen met woorden als: kou, sneeuw, ijs, schaatsen. Wellicht noemen de kinderen ook woorden die met *winter* beginnen (bijv. winterjas). Vertel dat er veel woorden zijn die met *winter* beginnen en dat de kinderen er vandaag een aantal leren.
- Deel het werkblad uit.
- Laat de kinderen de woorden lezen. Ze gaan voor zichzelf na welke woorden ze niet (goed) kennen.
- Laat de kinderen de betekenis van de woorden doorlezen in de woordenlijst met omschrijvingen onderaan het werkblad of lees die samen.
- Laat de kinderen aangeven welke woorden ze nog steeds moeilijk vinden. Leg de betekenis nog eens extra uit. Geef een voorbeeld of laat een afbeelding zien.
- Laat de kinderen benoemen welke van de woorden wintergroenten zijn. (winterpeen, winterprei)
- Laat de kinderen benoemen welke woorden te maken hebben met de bomen en planten en dieren in de winter. (wintereik, wintergroen, winterhard, winterkleed, wintertuin, wintervacht)

Vervolgens gaan de kinderen zelfstandig aan de slag. Als kinderen het werkblad individueel maken, maken ze opdracht 5 en 6 alleen en blijft het uitwisselen en samenwerken met een klasgenoot achterwege.

Afsluiting

Bespreek de antwoorden kort na. Laat kinderen benoemen welke woorden ze konden bedenken bij opdracht 6. Bespreek de betekenis.

Antwoorden

Opdracht 1 a bijvoorbeeld: winterpret, wintermuts, winterwanten; b een winterpeen

Opdracht 2 1 wintertuin; 2 winterhard; 3 winterkleed; 4 wintervacht; 5 wintergroen; 6 wintereik

Opdracht 3 a wintertijd; b winterstop; c winterbanden; d winterdip

Opdracht 4

a	w	e	t	i	w	o	w	b
e	i	k	h	k	i	u	i	j
o	n	i	c	r	n	p	n	t
l	t	e	a	b	t	o	t	k
i	e	r	v	o	e	g	e	l
n	r	e	r	p	r	u	r	n
t	d	t	e	w	g	v	t	m
w	i	n	t	e	r	d	ij	k
u	p	i	n	z	o	p	d	n
e	a	w	i	n	e	k	g	i
f	v	o	w	i	n	t	e	w

Opdracht 5 a bijv. winterjas, winterkleren, winterlaars, wintersport, wintervakantie.

c kwakkelwinter, midwinter, oorlogswinter, hongerwinter.